

SOUČASNÁ ROVNOVÁHA NA TRHU ZBOŽÍ A TRHU PENĚZ

MODEL IS-LM

Rovnováha na trhu zboží: $AE = Y$

Rovnováha na trhu peněz: $L = \frac{M}{P}$ $D_{OFA} = S_{OFA}$

Rovnice křivky IS: $IS: Y = \alpha * (A - b*i)$

Rovnice křivky LM: $LM: i = \frac{1}{h} * (k*Y - \frac{M}{P})$

MODEL IS-LM

Rovnovážený důchod: $Y = \gamma * A + \gamma * \frac{b}{h} * \frac{M}{P}$ nebo $Y = \gamma * A + \mu * \frac{M}{P}$

Rovnovážná úroková sazba: $i = \frac{k}{h} * \gamma * A - \frac{1}{h + \alpha*b*k} * \frac{M}{P}$

Multiplikátor fiskální politiky: $\gamma = \frac{\alpha}{1 + \frac{\alpha*b*k}{h}}$ Multiplikátor monetární politiky: $\mu = \frac{b}{h} * \gamma$

Velikost vytěsnění: $Vytěsnění = \alpha*\Delta A - \gamma*\Delta A$

PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ NA SEMINÁŘI

Příklad 1:

Znáte: $C=0,7(1-t)Y$, $t=0,3$, $I=800-40i$, $G=1000$, $L=0,3Y-60i$ a $M/P=600$

- Kolik činí koeficienty b , k , h ?
- Jaká je velikost výdajového multiplikátoru?
- Jaká je velikost autonomních výdajů?
- Určete rovnici AD.
- Jaká je velikost multiplikátoru fiskální politiky?
- Jaká je velikost multiplikátoru monetární politiky?
- Jaký je rovnovážný důchod a rovnovážná úroková sazba (využijte multiplikátor fiskální politiky)?
- Jaká je rovnice křivky IS?
- Jaká je rovnice křivky LM?
- Jaká je rovnovážná úroveň důchodu a úrokové sazby (využijte rovnice křivek IS a LM)?
- Určete saldo státního rozpočtu.
- Vláda zvýší vládní výdaje o 100:
  - Určete novou rovnici IS a zakreslete její posun v grafu.
  - Jaká bude nová rovnovážná úroková sazba a rovnovážný důchod?
  - Určete velikost vytěsnění.

Příklad 2:

Předpokládejte, že strukturu konkrétní ekonomiky charakterizují následující rovnice: $C=C_a+0,9Y$, $L=0,3Y-30i$, $C_a=200$, $I=300-10i$ a $M/P=200$.

- Kolik činí b , k , h ?
- Jaká je velikost výdajového multiplikátoru?
- Jaká je velikost autonomních výdajů?
- Jaká je rovnice křivky IS?
- Jaká je rovnice křivky LM?
- Jaká je rovnovážná úroveň důchodu a rovnovážné úrokové sazby (spojení křivek IS a LM)?
- Jaká je velikost multiplikátoru fiskální politiky?
- Jaká je úroveň spotřeby v rovnováze?
- Jaká je úroveň investic v rovnováze?
- Předpokládejte, že $i = 15\%$ a $Y = 2000$:
  - Je v této situaci přebytek poptávky po penězích nebo přebytek nabídky peněz?

Příklad 3:

Ekonomika dané země se vyznačuje následujícími ukazateli: $C_a = 400$, $mpc = 0,7$, $I = 300 - 20i$.

fiskální politika: $TR = 50$, $G = 200$, $T_a = 150$, $t = 0,2$

monetární politika: $M/P=400$ a $L = 0,3Y - 15i$

- Určete rovnici křivek IS a LM.
- Určete rovnovážnou úroveň důchodu a úrokové míry.

Příklad 4:

Máme ekonomiku, která se nachází v tzv. pasti likvidity. Dále víte, že: $C_a=200$, $\bar{I}=150$, $G=250$, $m_{pc}=0,6$, $t=0,4$, $b=15$.

- a) Určete velikost výdajového multiplikátoru a velikost autonomních výdajů.
  - I) Určete rovnice křivek LM a IS.
  - II) Jaká je rovnovážná úroveň důchodu?
- b) Situaci graficky znázorněte.
- c) Jaká je velikost multiplikátoru fiskální politiky?
- d) Jaká je velikost vytěsnění?

K SAMOSTATNÉMU PROCVIČENÍ:**Příklad 5:**

Předpokládejte, že strukturu konkrétní ekonomiky charakterizují následující rovnice: $C_a=100$, $\bar{I}=100$, $G=100$, $T_a=30$, $TR=10$, $M/P=300$, $s=0,2$, $t=0,2$, $b=10$, $k=0,5$, $h=30$.

- a) Jaká je rovnice křivky IS. $\alpha = 2,78$ $A = 284 \rightarrow$ $IS: Y = 789,52 - 27,8i$
- b) Jaká je rovnice křivky LM. $LM: i = 0,016Y - 10$
- c) Jaká je velikost multiplikátoru fiskální politiky. $\gamma = 1,9$
- d) Jaká je rovnovážná úroveň důchodu a úroveň rovnovážné úrokové sazby. $Y_E = 731,16$; $i_E = 2,21$
- e) Jaká je úroveň spotřeby v rovnováze. $C = 551$
- f) Jaká je úroveň investic v rovnováze. $I = 77,9$
- g) Určete výši salda státního rozpočtu. $BS = 66,23$
- h) Určete výši poptávky po penězích. $L = 299,28$

Nezapomeňte, že výsledky se Vám mohou mírně lišit (zase záleží na zaokrouhlování).